

Dourada medianía no arranque do milenio ou ¿quen teme a nova poesía galega?

María do Cebreiro Rábade Villar

Formas de citación recomendadas

1 | Por referencia a esta publicación electrónica*

RÁBADE VILLAR, MARÍA DO CEBREIRO (2011 [2003]). “Dourada medianía no arranque do milenio ou ¿quen teme a nova poesía galega?”. *Anuario de Estudios Literarios Galegos*: 2001, 265-276. Reedición en *poesiagalega.org. Arquivo de poéticas contemporáneas na cultura*. <<http://www.poesiagalega.org/arquivo/ficha/f/1207>>.

2 | Por referencia á publicación orixinal

RÁBADE VILLAR, MARÍA DO CEBREIRO (2003). “Dourada medianía no arranque do milenio ou ¿quen teme a nova poesía galega?”. *Anuario de Estudios Literarios Galegos*: 2001, 265-276

* Edición dispoñible desde o 6 de outubro de 2011 a partir dalgunha das tres vías seguintes: 1) arquivo facilitado polo autor/a ou editor/a, 2) documento existente en repositorios institucionais de acceso público, 3) copia dixitalizada polo equipo de *poesiagalega.org* coas autorizacións pertinentes cando así o demanda a lexislación sobre dereitos de autor. En relación coa primeira alternativa, podería haber diferenzas, xurdidas xa durante o proceso de edición orixinal, entre este texto en pdf e o realmente publicado no seu día. O GAAP e o equipo do proxecto agradecen a colaboración de autores e editores.

© O copyright dos documentos publicados en *poesiagalega.org* pertence aos seus autores e/ou editores orixinais.

**Dourada medianía no arranque do milenio
ou ¿quen teme a nova poesía galega?**

Maria do Cebreiro Rábade Villar

11. As edicións de autor e outras vías de publicación minoritarias: ¿a verdade está aífóra?

A idea de que os melhores libros son os manuscritos inéditos ou os orixinais que circulan de man en man (eventualmente, de editorial en editorial ou de premio en premio) sen chegar a ver a luz constitúe un tópico nos círculos literarios pouco afectos á dimensión institucional da literatura. Subscribamos ou non esta noción romántica, que emparenta o rexacemento social coa excelencia literaria, as edicións de autor, ou os cadernos poéticos de factura heteroxénea, tiraxe reducida e circulación irregular son un obxecto de análise privilexiada que, entre outras moitas cousas, permiten desvelar os límites do dicible e do indicible nunha determinada comunidade.

Claro que a diverxencia poética non é o único motor na dinámica de exclusión ou marxinalidade que determinados textos presentan en relación ós mecanismos editoriais más asentados. Cómpre ter en conta, asemade, os factores de *décalage* estilístico, manifestos en obras como *Agasallo de verbas*, de Ramón Rodríguez Porto ou *Aquel neno que fun*, de Luis Vázquez (Corona del Sur).

En títulos como *Rompendo os adivais da gorxa*, de Cándido Duro; *Voz*, de Xoán García ou *Kitaro/Ti e Nomearte* (Novos Vieiros), de Brais do Castro; *Un xardín no tempo* (tresCtres), de Xosé M. López Ardeiro ou *Polos mares das améndoas* (Galinova-Macia Arias), a estratexia de edición semella atoparse en consonancia cunha concepción altamente confesional, e mesmo autorreferencial (onde o referente non é o poema, senón o “eu”), do discurso lírico. Análogo, en certo sentido, é o camiño que Úrsula Heinze de Lorenzo emprende en *Ambra. Gedichte/Poemas*, que recolle un feixe de textos escritos orixinariamente en alemán e traducidos ó galego por Ramón Lorenzo. Unha cita inicial de Katica Kulavkova apunta cara ó desexo poético de que non medie liña divisoria ningunha entre os signos e as cousas. O resultado é un libro de poemas de fundamento imaxinístico, con frecuencia atravesado por “envíos” e dedicatorias que suxeitan a lírica á órbita das circunstancias vitais.

Noutros casos, a disolución dunha instancia editorial “forte” é interpretable, *de facto*, como renuncia ós mecanismos mediadores e ás súas posibles demandas. Igual que outras “intervencións” de Celso Fernández Sanmartín, *Fucsia, talladas, estampados, boca* volve funcionar como “discurso repetido”, denominación que, na teoría da oralidade, alude á fraseoloxía popular, a ese coro communal de voces que alimentan a memoria da colectividade. Pola súa banda, *Sexto fetiche*, de Antón Fortes, explora novos camiños para a poesía homoerótica, nun valente exercicio de dobre marxinalidade lingüística e social.

Desde Madrid, Xabier Vila Fernández presentan unha proposta, en moitos sentidos inclasificable, titulada *Ghaliça C i B*, na que o contido reivindicativo perde, paradoxalmente, gran parte da súa forza por mor dun literalismo extremo, más debedor dunha renuncia á retórica que dunha “retórica da naturalidade”. En cambio, *Mongólia. Umha entidade estatal rugosóide*, de Igor Lugris (Santiago de Compostela, Artefacto Editorial), sustenta o seu pulo político e poético no uso da alegoría nacional, recurso que, desde outros presupostos, fora empregado tamén por Carlos Negro en *Far-West*. Neste poemario, moi efectivo na súa lectura pública, o desprazamento dos referentes xeoculturais actúa como instancia de lexitimación e estetización irónica dun discurso que, sen ser enmascarado parcialmente, podería esvarar cara ó prosaísmo.